

Akupunktur som behandlingsmetod mot menopausala symtom vid antihormonell behandling mot cancer. Retrospektiv studie.

Leif Johansson, leg sjukgymnast, Skånes onkologiska klinik, Skånes universitetssjukhus, Malmö

Akupunkturbehandlingens effektivitet vid behandling av menopausala symtom vid antihormonell behandling är ifrågasatt. Enskilda studier talar för en signifikant reduktion av symtomen medan andra sammanställningar av genomförda studier inte säkerställer någon övertygande effekt. Metoden har under flera år använts vid Skånes onkologiska klinik och behovet av en sammanställning av resultatet har ökat med tiden.

Syfte

Syftet med denna studie var att utvärdera/sammanställa de kliniska resultaten från akupunkturbehandling mot svettningar och vallningssymtom hos patienter som genomgått antihormonell behandling under åren 2004-2010 vid Skånes onkologiska klinik, Malmö.

Material (Patienter)

Inkluderade: 106 patienter varav 2 män. Medelåldern är 61 år. Diagnosen var bröstcancer förutom två fall av prostatacancer.

Nio patienter avbröt behandlingen tidigt på egen begäran. Efter cirka sex behandlingstillfällen skattade 43 patienter besvären som oförändrade och behandlingen avbröts. Resterande 54 patienter, varav en man, skattade en reduktion av symtomen.

Metod

Retrospektiv studie. Behandlingen är inte standardiserad vilket innebär att valet av akupunkturpunkter, antalet punkter, behandlingstid och nålens diameter liksom antalet behandlingstillfällen skiljer sig åt. Behandlingen avbröts efter cirka sex behandlingstillfällen om symtomreduktion uteblev. Om symtomlindring erhöles före cirka sex behandlingstillfällen fortsatte behandlingen upp till cirka femton tillfällen. Använda akupunkturpunkter är LR3, KI3, KI7, SP6, SP9, ST36, LI11, GV20 och Sishencong i olika kombinationer. Nålens diameter är 0,25 eller 0,30 mm.

Behandlingstiden är cirka 30 minuter.

Referenser har sökts genom sökmotorn Google Scholar.

Mätmetod

Visuell analog skala (VAS) har använts för utvärdering av symtom. VAS-skalan är ett instrument som gör det möjligt att överföra subjektiva upplevelser hos patienter till en objektiv bedömning som hjälp för vårdpersonal. VAS är en 10 cm lång skala med ändpunkterna 0 och 10, som representerar "inga symtom" och "värsta tänkbara symtom". Skattningen har avsett symtomens hela bredd, d.v.s. symtomens intensitet, frekvens och varaktighet och patienten har uppskattat den upplevda, samlade belastningen från symtomen.

Resultat

Basdata för undersökningsgruppen redovisas i Tabell 1. gruppen som uppskattade reducerade symtom, minskade dessa med medeltal 4,65 skalsteg på VAS-skalan (VAS 1,8-10,0)

Tabell 1 Basdata för gruppen (n=54) som skattade reduktion av symptom

	Medelvärde (SD)	Range
VAS vid start	7,3 (1,6)	3,4-10,0
VAS vid slut	2,5 (1,7)	0,0-7,1
Antal behandlingar	12,1 (3,5)	4-19
Ålder	54,7 (10,3)	26-73

Förbättringen mellan start och slut är 4,8(1,9) och signifikant med p-värdet $p < 0,001$

Diskussion

Värmevallningar och svettningar vid antihormonell behandling är ett stort problem och inverkar kraftigt negativt på livskvaliteten varför behovet av effektiv behandling är stort för de drabbade individerna.

En behandlingsmetod är akupunktur, en metod som är omstridd men ändå vanlig och spridd över världen. Försök till utvärdering har gjorts men med varierande utfall. Några studier talar för en reduktion av symtomen (3,6,8,9,10,11,14,15) men andra visar motsatt resultat (1,2,4,5,12,13).

Konklusion

Denna retrospektiva studie visar på att akupunktur kan fungera som symtomlindrande behandling. Svagheter i studien är att kontrollgrupp och långtidsuppföljning saknas.

Referenser:

1. Lee M S, Shin B-C, Ernst E (2009) Acupuncture for treating menopausal hot flushes: a systematic review.
2. Stephen M. Sagar (2008) Acupuncture as an Evidence-Based Option for Symptom Control in Cancer Patients
3. Hervik J, Mjåland O (2008) Acupuncture for the treatment of hot flashes in breast cancer patients, a randomized, controlled trial
4. Lee MS, Kim KH, Choi SM (2008) Ernst E Acupuncture for treating hot flashes in breast cancer patients: a systematic review.

5. Myeong S L, Kun-Hyung K, S-M Choi, Edzard E (2009) Acupuncture for treating hot flashes in breast cancer patients: a systematic review
6. Vincent A, Barton D L, Mandrekar J C, Stephen S, Zais T, Wahner-Roedler D L, Keppler M A, Kreitzer M J, Loprinzi, C (2007) Acupuncture for hot flashes: a randomized, sham-controlled clinical study
7. Carpenter J S, Flockhart D (2007) Flash Points
8. Nedstrand E, Wijma K, Wyon Y, Hammar (2005) Vasomotor symptoms decrease in women with breast cancer randomized to treatment with applied relaxation or electro-acupuncture: a preliminary study
9. Deng G, Vickers A J, Yeung K S, D'Andrea G M, Xiao H, Heerdt A S, Sugarman S, Troso-Sandoval T, Seidman A D, Hudis C A, Cassileth B R (2007) Randomized, Controlled Trial of Acupuncture for the Treatment of Hot Flashes in Breast Cancer Patients
10. Alfhaily F, Ewies A A A (2007) Acupuncture in managing menopausal symptoms: hope or mirage?
11. Rockwell L, Makari-Judson G, Moran J, Varner J, Barham R, Mertens W C (2008) A randomized pilot study of acupuncture for control of treatment-induced menopausal symptoms in breast cancer patients
12. Avis N E (2008) Breast Cancer Survivors and Hot Flashes: The Search for Nonhormonal Treatments
13. Myeong S L, Kun-Hyung K, Sun-Mi Choi, Edzard E (2008) Acupuncture for treating hot flashes in breast cancer patients: a systematic review
14. Frisk J, Carlhäll S, Källström A-C, Lindh-Åstrand L, Malmström A, Hammar M Long-term follow-up of acupuncture and hormone therapy on hot flushes in women with breast cancer: a prospective, randomized, controlled multicenter trial
15. Perez A T, Sear A, Frankel C, Franco S X, Tan-Chiu E, Gokce F, Vogel C L (2005) Acupuncture for the management of hot flashes in women with early stage breast cancer treated with tamoxifen or an aromatase inhibitor: A pilot study of efficacy, safety and feasibility

